

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Przekład ustny środowiskowy		9.4.0256	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryka i język biznesu
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Wanda Stec			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 20 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski - rosyjski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> •dyskusja problemowa; •tłumaczenie ustne; •gra symulacyjna; •analiza przypadku; •prezentacja multimedialna w charakterze wprowadzenia do tematu oraz teoretycznego uzupełnienia rozpatrywanych zagadnień. 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - obecności i na zajęciach oraz aktywnego udziału w: dyskusji, analizie przypadku, symulacji wykonywanej w czasie zajęć – 30% oceny; - systematycznego przygotowywania się do ćwiczeń pod względem informacyjno-terminologicznym, w tym pisemnego opracowania w postaci glosariusza leksyki specjalistycznej z zakresu realizowanego tłumaczenia ustnego – 20% oceny; - poprawnej realizacji dwukierunkowych tłumaczeń ustnych – 50%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

zakładany efekt kształcenia	Udział w dyskusji problemowej	Udział w symulacji zespołowej	Tłumaczenie ustne	Opracowanie terminologii i nomenklatury w postaci glosariusza	Analiza przypadku (kontekst, realia, uwarunkowania tłumaczenia)
Wiedza					
K_W07	x	x	x	-	x
K_W12	x	x	x	x	x
Umiejętności					
K_U03	x	-	x	x	x
K_U04	-	-	x	x	x
K_U08	x	x	x	-	x
K_U09	x	x	x	-	x
K_U17	-	x	x	-	x
K_U19	-	x	x	-	x
Kompetencje					
K_K01	x	x	x	x	x
K_K03	-	x	x	-	x
K_K04	x	x	x	x	-
K_K05	x	x	x	-	x
K_K06	x	x	x	-	x
K_K07	x	x	x	-	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wymagane jest zaliczenie przedmiotów translatorycznych oraz językoznawczych w poprzednich semestrach na specjalności „Wymagane jest zaliczenie przedmiotów translatorycznych oraz językoznawczych w poprzednich semestrach na specjalności „Translatorka i Język Biznesu”.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka polskiego i rosyjskiego w stopniu pozwalającym na opanowanie treści przedmiotu; wiedza z zakresu strategii i technik tłumaczeniowych, umiejętności translatorskie i kompetencja międzykulturowa, chyba że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej.

Cele kształcenia

Wprowadzenie pod względem informacyjno-warsztatowym do specyfiki dwukierunkowego przekładu ustnego wykonywanego w różnych środowiskach, głównie na potrzeby polskich służb publicznych. Zwrócenie uwagi na rolę tłumacza w skutecznej komunikacji między cudzoziemcami a pracownikami instytucji publicznych. Przedstawienie czynników mających wpływ na pracę tłumacza ustnego środowiskowego. Uświadomienie studentom potrzeby zdobywania oraz ciągłego poszerzania wiedzy realoznawczej, kompetencji lingwistycznej i translatorskiej. Nabycie przez studentów umiejętności przygotowania się do tłumaczenia ustnego pod względem informacyjnym i terminologicznym. Uzmysłowanie wagi etyki i odpowiedzialności w tłumaczeniu ustnym środowiskowym. Doskonalenie sprawności językowych i ćwiczenie umiejętności tłumaczeniowych.

Treści programowe

Pojęcie tłumaczenia ustnego sfinalizowanych tłumaczeniowych, środowiskowego. Cele przekładu środowiskowego a rola tłumacza, jako pośrednika językowo-kulturowego oraz mediatora w komunikacji. Dziedziny i sektory gospodarki narodowej, w których istnieje zapotrzebowanie na przekład ustny środowiskowy. Specyfika sytuacji komunikacyjnych – czas, miejsce, uwarunkowania, uczestnicy, potrzeby i oczekiwania, nastawienie stron. Modele interakcji z udziałem tłumacza. Stosowane strategie i techniki tłumaczeniowe. Konieczność jasnego formułowania myśli, płynność i spójność wypowiedzi, użycie poprawnej terminologii i nomenklatury oraz właściwego rejestru, a także prawidłowych struktur gramatycznych. Treść i forma komunikatu wyjściowego a treść i forma przekazu na język docelowy w tłumaczeniu ustnym środowiskowym. Przygotowanie informacyjno-terminologiczne: umiejętne korzystanie ze źródeł, sporządzanie glosariuszy. Niezbędne kompetencje (językowe, translatorskie, interkulturowe, interpersonalne, osobowościowe), posiadane predyspozycje zawodowe oraz znajomość realiów społeczno-gospodarczych kraju języka wyjściowego i docelowego tłumaczenia, a trudności i ograniczenia w wykonywaniu tłumaczenia ustnego środowiskowego. Kwestie zaangażowania, elastyczności, neutralności i bezstronności tłumacza a sytuacja i kontekst tłumaczenia. Znaczenie i pułapki empatii w przekładzie ustnym środowiskowym. Zagadnienia etyki zawodowej i odpowiedzialności tłumacza. Status tłumacza ustnego środowiskowego w Polsce. Tłumaczenie sądowe i policyjne (także na potrzeby służb granicznych, celnych, prokuratury, USC i in.), jako szczególna odmiana tłumaczenia środowiskowego, wykonywana w Polsce przez tłumaczy przysięgłych. Symulacja rzeczywistych sytuacji z udziałem cudzoziemca zachodzących w różnym środowisku i wymagających dwukierunkowego tłumaczenia ustnego. Tematyka i zakres tłumaczenia do wyboru przez prowadzącego zajęcia spośród modułów takich jak: policyjny, sądowy, poszukiwanie zatrudnienia, służba zdrowia. Moduł obowiązkowy: tłumaczenie ustne (policyjne i/lub sądowe) w sprawach karnych w Polsce. Przedstawienie kontekstu, omówienie realiów i uwarunkowań, praktyczne tłumaczenie wykonywane w formie ustnej przez studentów

podczas symulacji potencjalnych sytuacji i rozmów z udziałem cudzoziemca, wymagających pomocy tłumacza. Analiza, komentarz, ocena. Ćwiczenia ukierunkowane na wypracowywanie umiejętności przygotowania się do tłumaczenia środowiskowego i jego realizacji wykonywane są przy maksymalnym wykorzystaniu czasu aktywności studentów na zajęciach.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Tryuk M., Przekład ustny środowiskowy, Warszawa 2006.

Tryuk M. (red.), O tłumaczach, prawnikach, lekarzach i urzędnikach – teoria i praktyka tłumaczenia środowiskowego w Polsce, Warszawa 2010.

Kruk-Junger K., Przekład ustny środowiskowy – teoria, normy, praktyka, Katowice 2012. Praca doktorska napisana pod kierunkiem prof. dra hab. P.

Fasta, opublikowana na podstawie licencji udzielonej przez Autorkę, URL:

<http://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/98798/edition/93100/content?&navref=> [dostęp: 17.06.2019]

Maliszewski J., Pragmatyka przekładu policyjnego, Lingua Legis, nr 9, 2000.

Woźniczak J., Przekład ustny sądowy – wybrane aspekty, Rocznik Przekładoznawczy. Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu, nr 13, 2018.

Никонова М.А., Трудности устного перевода для беженцев и мигрантов, Молодой ученый, № 3, 2017.

Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2004 r., Nr 273, poz. 2702) – dostępna na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości RP.

Kodeks zawodowy tłumacza przysięgłego z dnia 1 października 2018 r. Wersja PDF: <http://tepis.org.pl/wp-content/uploads/Kodeks-zawodowy-t%C5%82umacza-przysi%C4%99g%C5%82ego-2018.pdf> [dostęp: 17.06.2019]

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Z zagadnień dydaktyki tłumaczenia ustnego, (red.) P. Janikowski, Częstochowa 2011.

Gillies A., Tłumaczenie ustne: poradnik dla studentów; (red. tomu) B. Waliczek; [tł. cz. pol. A. Jagoda i M. Piechaczek], Kraków 2001.

Florczak J., Tłumaczenia symultaniczne i konsekwentne. Teoria i praktyka, Warszawa 2013.

Biernacka A., Tłumacz w rozprawie sądowej, Warszawa 2014.

Witkowska K., Tłumacz w postępowaniu karnym, Prokuratura i Prawo, nr 1, 2014.

B. Literatura uzupełniająca

Piotrowska M., Proces decyzyjny tłumacza, Kraków 2007.

Tłumaczenie Ustne – Teoria, Praktyka, Dydaktyka, nr 2: Stare problemy, nowe metody, (red.) P. Janikowski, Częstochowa 2012.

Poznański J., Tłumacz w postępowaniu karnym, Warszawa 2007.

Błąd (i jego konsekwencje) w przekładzie, (red.) P. Fast i A. Świeściak, Katowice-Częstochowa 2010.

Matulewska A., Horror tłumaczeniowy czy tłumacze z piekła rodem? Czyli kilka słów o efektywności komunikacji interlingwalnej, Scripta Neophilologica Posnaniensia, T. XIV, 2014.

Гуреева А.А., Коммуникативные действия переводчика в ситуации коммунального перевода, Вестник ВолГУ, Сер. 2, „Языкознание”, № 2 (18), 2013.

Алексеева И.С., 'Коммунальный перевод': современные толкования, Санкт-Петербург 2005.

Скачкова И., Переводчики и их клиенты о русском социальном переводе в Финляндии, Тампере 2013.

Никонова М.А., К вопросу определения понятий «коммунальный перевод» и «коммунальный переводчик», [w:] „Актуальные вопросы филологической науки XXI в.: сб. статей V Межд. науч. конф. молодых ученых”, Екатеринбург 2016.

Кузнецов О.Ю., Переводчик в российском уголовном судопроизводстве, Москва 2006.

Камардина А.А., Участие переводчика в стадии исполнения приговора, Вестник ОГУ, № 3 (152) 2013.

Dodatkowo, w celu przygotowania się do ćwiczeń, materiały wskazane przez prowadzącego zajęcia, z zakresu tematyki realizowanych tłumaczeń, a także specjalistyczne słowniki dwujęzyczne.

Kierunkowe efekty kształcenia

K_W07, K_W12

K_U03, K_U04, K_U08, K_U09, K_U17, K_U19

K_K01, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07

Wiedza

K_W07, K_W12

Student:

- zna i rozumie terminologię specjalistyczną oraz ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej oraz strategiach komunikacyjnych i kulturze języka w pracy tłumacza (K_W07);

- zna i rozumie podstawowe metody badawcze polegające na analizie i interpretacji wypowiedzi ustnych przy zastosowaniu właściwych lingwistycznych narzędzi warsztatu tłumacza, w tym rozumie konieczność merytorycznego oraz językowego przygotowania się do tłumaczenia ustnego środowiskowego w zakresie wskazanym przez prowadzącego (K_W12).

Umiejętności

K_U03, K_U04, K_U08, K_U09, K_U17, K_U19

Student:

- umie samodzielnie zdobywać wiedzę w celu przygotowania się do tłumaczenia ustnego środowiskowego pod względem językowym oraz informacyjno-realizacyjnym i kierując się wskazówkami prowadzącego rozwijać swoje umiejętności językowo-translatorskie (K_U03);
- korzysta z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi krytycznie oceniać i opracowywać wykorzystywane zasoby w celu tworzenia własnej bazy danych na potrzeby realizowanych tłumaczeń ustnych (K_U04);
- potrafi rozpoznawać i interpretować różne rodzaje tłumaczonych tekstów z punktu widzenia ich przynależności funkcjonalno-stylowej, skuteczności komunikacyjnej, a także oddziaływania społecznego, w celu odtworzenia ich treści w tłumaczeniu (K_U08);
- potrafi rozpoznawać procesy i przeszkody w komunikacji międzykulturowej, wynikające z czynników sytuacyjnych, postaw, kontekstu, a także przyczyn strictly językowych oraz kulturowych (K_U09);
- ma umiejętności językowe i translatorskie w zakresie języka rosyjskiego i polskiego, pozwalające na identyfikację różnych odmian specjalistycznych języka i skuteczne komunikowanie się oraz przekład – w formie ustnej (K_U17);
- potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role i wykazując się różnymi umiejętnościami interpersonalnymi i kompetencjami społecznymi, w tym komunikatywnością i umiejętnością radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych i zawodowych (K_U19).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07

Student:

- ma świadomość zakresu swojej wiedzy filologicznej i umiejętności translatorskich oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji, w szczególności zdobywania praktyki tłumaczeniowej i poszerzania wiedzy encyklopedycznej (K_K01);
- potrafi wykonywać działania zespołowe, wykazując zdolności adaptacyjne do wymogów rynku pracy, a także umiejętności i kompetencje w zakresie wybranej specjalności, warunkujące skuteczność zachowań oraz właściwą komunikację w różnych sytuacjach interpersonalnych i zawodowych (K_K01);
- jest gotowy do podejmowania wyzwań, jakie stoją przed tłumaczem; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych (K_K04);
- dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane ze środowiskiem zawodowym; poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki (K_K05);
- ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej (K_K06);
- zna i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem językowym, narodowym i kulturowym (K_K07).

Kontakt

wanda.stec@ug.edu.pl